

Samenvatting

Op 16 juni 2021 vindt de ALV van de VNG plaats. Deze vergadering zal gelet op de coronamaatregelen digitaal plaatsvinden. Wethouder Jongen zal namens de gemeente aan deze vergadering deelnemen. Op de agenda staan onder meer het VNG jaarverslag, de kadernota VNG 2021 en de kadenota Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering 2021 (GGU). Daarnaast worden een aantal voortgangsrapportages gegeven (onderzoek Jeugd, Uitvoering Klimaatakkoord en gemeentefonds) wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van moties van eerdere ALV-en, en de invulling van diverse vacatures binnen de VNG. Belangrijk agendapunt is de voortgang van de inzet van de VNG bij de kabinetsformatie. Er kan worden ingestemd met alle voorstellen van de reguliere agenda. Bij agendapunt 10b zal wethouder Jongen kort inspreken.

Het is staande praktijk bij dit soort overleggen dat moties en amendementen vrij laat beschikbaar komen en voorzien worden van een advies van de VNG. Desalniettemin zijn in de onderhavige nota op een motie na, alle moties van een stemadvies voorzien. Indien er nog aanvullingen komen zal wethouder Jongen deze, voorzien van een advies, tijdig voor de vergadering ontvangen.

Beslispunten

1. Instemmen met de voorstellen.
2. Wethouder Jongen mandateren als stemgerechtigde. Voor ingediende moties en amendementen die na de datum van dit collegebesluit beschikbaar komen wethouder Jongen mandateren onder voorbehoud van ampele afstemming met de betreffende portefeuillehouder.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 15 juni 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Op 16 juni 2021 vindt de Algemene Ledenvergadering (ALV) plaats van de VNG. Gelet op de coronamaatregelen is dit een digitale vergadering van 11.00 – 13.00 uur, vanuit de Willemschhof in Den Haag.

2. Context

De agenda en alle bijlagen vindt u op de pagina <https://vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-alv-16-juni-2021>.

1. Opening

2. Benoeming van de notulencommissie ALV 16 juni 2021

3. Vaststelling notulen Buitengewone ALV 12 februari 2021

4. Mededelingen

5. VNG Jaarverslag 2020:

a. Bestuurlijk Jaarverslag

b. Financieel Jaarverslag

6. Kadernota VNG 2022 en contributievoorstel 2022

a. Kadernota VNG 2022

b. Contributievoorstel 2022

7. Kadernota GGU 2022

a. Voorstellen voor lopende activiteiten GGU en kadernota GGU 2022:

1. Vaststelling van de kadernota GGU 2022

2. Opbouw van het Fonds GGU

3. Budget neutrale omzetting van de financiering van structurele diensten

b. Voorstellen voor nieuwe investeringen:

4. Propositie Kwaliteit en rechtmatigheid zorg, via het Fonds GGU

5. Propositie Publieke gezondheid, via het Fonds GGU

6. Propositie Fysieke leefomgeving

7. Vraag om mandaat voor bestuur als uitsluitel over compensatie vanuit het rijk voor Propositie Fysieke leefomgeving langer op zich laat wachten

8. Stand van zaken lopende trajecten:

a. Uitvoering Klimaatakkoord

b. Herijking gemeentefonds

c. Onderzoek jeugd

9. Verantwoording VNG-bestuur over uitvoering moties eerdere ledenvergaderingen

10. VNG-inzet kabinetsformatie:

- a. Stand van zaken VNG-inzet kabinetsformatie
 - b. Motie Zoetermeer “Zonder geld geen gemeenten” (initiatief Raden in Verzet)
11. Landelijke coördinatie begeleiding nieuwkomers met zintuigelijke beperking
 12. Invulling vacatures VNG-bestuur en -commissies
 13. Wat verder ter tafel komt en rondvraag (inclusief moties die niet bij eerdere agendapunten zijn behandeld).

Advies met betrekking tot de Agenda van de ALV

U kunt voor wat betreft de agenda van de VNG de voorstellen van de VNG volgen. Dat wil zeggen:

1. Instemmen met agendapunten 2 t/m 7;
2. Kennisnemen van 8 t/m 10a.
3. Instemmen met 11 en 12.

Met betrekking tot agendapunt 10b de motie Zoetermeer “Zonder geld geen gemeenten” (initiatief Raden in Verzet) het volgende.

Advies: Steunen

De overwegingen in de motie zijn volledig in lijn zijn met de op 12 februari jl. unaniem door de ALV van de VNG aangenomen resolutie met de VNG-inzet voor de kabinetsformatie “Herstel van bestuurlijk en financieel vertrouwen”. Ook de in het dictum van de motie genoemde scenario's voor het mogelijke aanbod van het kabinet en de daarop passende reactie van de VNG zijn herkenbaar. De motie is ondersteunend aan de strategie van zowel de G40 als de VNG-inzet. Gelet op de grote onvoorspelbaarheid van het proces van de kabinetsformatie, is het van belang dat de onderhandelingsdelegatie steeds in staat is om te reageren op basis van de actualiteit om de beste inschatting te maken en naar bevind van zaken te handelen. Deze motie geeft het VNG bestuur expliciet deze ruimte. De VNG zal aangeven te zullen handelen in de geest van de motie en verantwoording af te leggen over de gemaakte keuzes. Ook zal de VNG bij mogelijke escalaties gemeenten betrekken. Door de afspraken met het demissionaire kabinet over de kosten voor de jeugdzorg in 2022 is een eerste stap gezet in de opdracht onder a). Vanzelfsprekend moet de VNG het gesprek blijven voeren over opschalingskorting, abonnementstarief en de noodzaak tot structurele maatregelen.

Wethouder Jongen zal bijzondere aandacht vragen voor het deel van de motie waarin verwezen wordt naar het oppakken van nieuwe taken. Hiertoe zal Wethouder Jongen bij dit agendapunt inspreken. Op hoofdlijnen komt het er op neer dat de scope van de motie breder dient te zijn dan de uitvoering van de jeugdwet alleen. De motie zou ook het uitwerken van wijzigingen in het stelsel,

procedures en processen, en het inrichten van de bedrijfsvoering naar nieuwe eisen die worden gesteld dienen te omvatten.

Daarnaast steun voor het uitgangspunt dat er zonder middelen geen extra taken worden opgepakt. Dit geldt wat ons betreft dus ook voor de middelen 2021, waarin wel degelijk extra wensen van het Rijk zijn opgenomen, terwijl het beschikbare budget ten goede zou moeten komen aan het dekken van de bestaande tekorten. De bestuurlijke wensen zijn geheel in lijn zijn met de ontwikkelingen die de Limburgse gemeenten voorstaan, maar waarvoor financiële en personele capaciteit ontbreekt bij gemeenten en aanbieders om deze verbeteringen op korte termijn uit te werken, gezien de vele trajecten die onder andere door het rijk al zijn ingezet en veelal zijn opgepakt binnen de bestaande, te krappe budgetten. Een situatie waaraan dit jaar met publicatie van de september circulaire meer duidelijkheid moet komen.

Moties en Amendementen

Er zijn geen amendementen. Hieronder staan de nu bekende moties. Hieronder het stemadvies dat tevens voorzien is van het advies van de G40 en het advies aan het VNG bestuur.

1. Motie-Velsen e.a. 'Ruimtelijke inpassing energietransitie'

Advies: Steunen

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Toelichting:

Het zal op dit moment nog niet voor alle (G40)-gemeenten gelden (probleem ligt nu nog voornamelijk in de industrie gemeenten) maar alle gemeenten hebben uiteindelijk belang bij een goede inpassing in de ondergrond.

2. Motie-Boxmeer/Oss 'No cure, no pay bezwaarschriften WOZ'

Advies: Steunen

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Toelichting:

Doel van de motie is de wetgeving en ethiek omtrent bezwaarschriften tegen WOZ-waarden aan te passen. Dit zodanig dat de perverse prikkel van het verdienmodel voor de NCNP wordt beëindigd en gemeenten verlost worden van grote problemen in de belastinguitvoering en een forse onnodige kostenpost. De denkrichting hierbij is dat inwoners weer vertrouwen moeten krijgen in de (lokale) overheid en dat BsGW de gelegenheid krijgt dit vanuit de eigen kracht te bewerkstelligen. De motie

ondersteunt de huidige activiteiten van de VNG ten aanzien van dit onderwerp. Op het BOFV van 7 april 2021 is afgesproken dat in het najaar van 2021 een bestuurlijk overleg plaatsvindt over dit onderwerp met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Financiën en Justitie en Veiligheid. Oogmerk daarbij is een oplossing voor de gemeentelijke uitvoeringsproblemen met behoud van rechtsbescherming voor de burger, vóór de start van het WOZ-jaar 2022.

Met het ondersteunen van deze motie wordt tegemoet gekomen aan de wens van meerdere raadsleden zoals uitgesproken tijdens de raadsvergadering van 25 mei jl..

3. Motie-Hilversum 'Stop met sturen aan de achterkant'

Advies: Steunen

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Toelichting advies G40:

De motie komt voort uit de zorgen om de landelijk oplopende kosten voor het gemeentelijk afvalbeheer en de positie van dit afvalbeheer in de transitie naar de circulaire economie. In het Rijksbrede programma Circulaire Economie hebben gemeenten vooral een positie aan de achterkant om het huishoudelijk afvalbeheer uit te voeren, sturend op het percentage afvalscheiding en de hoeveelheid restafval. Uit de recente publicatie Integrale Circulaire Economie Rapportage 2021 (ICER) door PBL blijkt dat Nederland in Europa tot de koplopers voor recycling behoort, met als kanttekening dat de circulaire economie als geheel nog in de aanvangsfase verkeert. Daarmee staat Nederland volgens dit ICER nu voor de opgave om andere stappen gaan te zetten richting circulair; hoogwaardiger toepassing van afvalstromen in nieuwe producten én om in te zetten op andere circulariteitsstrategieën, zoals hergebruik, ontwerp, refurbishing, delen en reparatie. Dat is allemaal niet te bereiken met sturen aan de achterkant.

Het doel van de motie is om de belangen van de inwoners van de gemeenten te behartigen. Het gaat erom het gemeentelijk afvalbeheer betaalbaar te houden voor inwoners én hiermee bij te dragen aan de transitie naar een circulaire economie. Hiervoor is het essentieel om de producentenverantwoordelijkheid uit te breiden, zodat zij de kosten gaan dragen voor de verwerking van vervuilende producten en verpakkingen, en niet de inwoners. Het Rijk breidt echter geleidelijk de zorgplicht van gemeenten verder uit, als het gaat om vervuilende afvalstromen, zoals vorig jaar voor elektrische apparaten en textiel. Het zijn bij uitstek de producenten die nu stappen kunnen zetten, door anders te ontwerpen om hoogwaardige recycling en verlenging van de gebruiksfase van producten (bijvoorbeeld door repareerbaarheid) mogelijk te maken.

De motie spreekt uit dat "uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid voor de milieu- en verwijderingskosten van alle consumptiegoederen en verpakkingen onontkoombaar is om uit de

huidige situatie te komen, waarin onze burgers worden geconfronteerd met al maar stijgende kosten van afvalverwerking en we tegelijkertijd als samenleving onze doelstellingen op het gebied van circulariteit niet dreigen te halen” en “draagt het VNG bestuur op dit standpunt als uitgangspunt te nemen in de gesprekken met het Rijk en andere partijen inzake afvalverwerking en het ontwikkelen van nieuw beleid voor gemeenten”.

De motie pleit dus voor het uitbreiden van producentverantwoordelijkheid (o.a. op recycling gericht ontwerp en productie van consumentengoederen en verpakkingen), teneinde de rol van gemeenten in het proces ná de consumptie te vergemakkelijken. Dat is een terecht pleidooi. De gemeenten worden bij alle kostbare inspanningen wat betreft afvalinzameling en recycling geconfronteerd met een nog (te) groot percentage ‘niet recyclebare goederen en verpakkingen’ dat het gevolg is van onvoldoende aandacht in de ontwerp- en productiefase. Per afvalstroom verschilt dat, maar bijvoorbeeld bij PBD (plastic verpakkingen, blik en drankenkartons) is dat een herkenbaar probleem. Het zou goed dat de VNG daar bij het Rijk en andere partijen aandacht voor vraagt.

4. Motie-Gooische Meren / Blaricum ‘Circulariteit centraal, niet inzameling PMD’

Advies: Niet steunen

Advies VNG: ontraden

Advies G40: ontraden

Toelichting:

De motie bevat een aantal begrijpelijke constatering maar niet alle uitgangspunten kloppen.

Hieronder puntsgewijs toelichting:

- Punt 1: voorstel VNG is overnemen, Advies: niet steunen. Er moet inderdaad meer gestuurd worden op kwaliteit van te recyclen afval, maar dat wil niet zeggen dat je daarmee doelstellingen inzake kilo’s restafval en percentages recycling helemaal overboord moet gooien. Beter is (en volgens mij wil het Rijk ook die kant op): een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen (met een accentverschuiving naar kwaliteit).
- Punt 2: voorstel VNG is overnemen, Advies: Steunen
- Punt 3: voorstel VNG is ontraden, Advies: Niet steunen.
- Punt 4: voorstel VNG is overnemen -> Advies: Niet steunen

Samen met G40 niet eens met de VNG. Beeld van NVRD wat in deze motie wordt geschetst klopt niet. De NVRD verenigt de Nederlandse gemeenten en hun publieke bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte, de zogenaamde gemeentelijke taken. De NVRD behartigt niet de belangen van de verwerkingsindustrie. Bijna alle gemeenten zijn lid van NVRD, VNG zou juist de contacten met NVRD goed moeten houden!

- Aanvullend: de uitspraak in de motie dat milieu-klimaatrendement onvoldoende is aangetoond of zelfs contraproductief is wel een hele straffe opmerking. WUR zegt van PMD nu 30% herbruikbaar is. Fabrikanten moeten wel de tijd krijgen om verpakkingen aan te passen, her uit te vinden. Stoppen met gescheiden inzamelen is niet de oplossing.

5. Motie-Wierden, Losser namens Regio Twente 'Voorkomen afkeur verpakkingsmateriaal'

Advies: Steunen

Advies VNG: aanhouden

Advies G40: aanhouden

Toelichting:

Met de motie wordt gewezen op een probleem dat zeer binnenkort (in Limburg per 1 januari 2022) op alle gemeenten af komt. Het advies van de VNG is dat de motie aangehouden moet worden, is begrijpelijk, gezien de looptijd van de pilot tot 1 juli. Dat laat onverlet dat de motie gesteund kan worden, maar pas effectief in actie komen conform motie als de evaluatie van de proef bekend is en onderschrijft wat Wierden en Lossen vinden.

Kanttekening uit het G40 netwerk: bij de regio Twente (met daarin de G40-gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo) zit grote zorg. Ze zijn zeker bereid met VNG verder te praten over de pilot en het vervolg maar kunnen niet wachten op de uitkomsten van de pilot. Er moet voor Twente een oplossing komen want als dit nog een keer gebeurt en de kosten lopen weer op, dan kunnen ze dat niet nog een keer dragen. Andere gemeenten staan daar iets genuanceerder in en willen de pilot wel afwachten. Wel is duidelijk dat op dit thema (in elk geval op termijn) wel actie wenselijk is.

6. Motie-Moerdijk 'Datum inwerkingtreding en compensatie kosten Omgevingswet'

Advies: Steunen

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Toelichting:

De motie van Moerdijk draagt de VNG op om echt alles in het werk te stellen om te zorgen dat de nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet echt de allerlaatste keer is dat sprake is van uitstel en dat daarmee voldaan moet worden aan concrete afspraken die met de minister worden gemaakt over de invulling van de harde randvoorwaarden. Ook geeft de motie wederom de opdracht aan de VNG om alles te doen wat in zijn macht ligt om compensatie te krijgen van de stijgende invoeringskosten al in 2022 (vgl. motie Noordoostpolder vorig jaar)

Voorop staat dat er een goed werkend stelsel is bij de invoering van de Omgevingswet. Onze opgaven zoals de gebiedsontwikkelingen moeten door kunnen gaan zonder vertragingen. Het handhaven van het dienstverleningsniveau is een noodzaak.

Voor het onderdeel compensatie over de stijgende invoeringskosten in 2022 is aan te raden de motie over te nemen, zoals die ook in lijn is met de insteek die de VNG heeft ingezet in de afgelopen bestuurlijke overleggen.

Uit het G40 netwerk is gebleken dat niet iedere gemeente de invoeringsdatum van 01-07-2022 gelukkig vindt in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in maart, lage bezetting door de vakantieperiode die hierna direct start en een gebroken boekjaar voor aanpassing verordeningen (oa leges). Uitstel met meer dan een half jaar kent echter ook kanttekeningen in verband met oplopende invoeringskosten, beschikbare budgetten en de energie die er nu zit bij de lopende implementatie acties (oa gemeenteraad).

7. Motie-Leusden 'Duurzaamheid in relatie tot dwang- en kinderarbeid'

Advies: Steunen

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Toelichting:

Hierover zijn de laatste tijd veel berichten in de media en dit kan het draagvlak voor de energietransitie ondermijnen of als argument gebruikt worden om de energietransitie terzijde te schuiven. Dat is ongewenst.

8. Motie-Rotterdam 'Lachgasverbod in model-APV'

Advies: Steunen

Advies VNG: ontraden

Advies G40: overnemen

Bij de beantwoording van art. 47 vragen van de fracties PVM en PvdA van 11 mei 2021 over lachgas (2021-11216) is aangekondigd dat bij de volgende wijziging van de APV ook een voorstel voor een lokaal lachgasverbod wordt opgenomen. In de afweging bij de thans voorliggende motie om deze al dan niet te steunen speelt dus mee dat een artikel in de modelverordening ons lokale proces van APV-wijziging helpt (mits dit ook tijdig door de VNG wordt doorgevoerd). De route die de VNG nu voorstelt loopt langs de discussie over softdrugs en laat ruimte voor interpretatie. Het voorstel van Rotterdam ontwijkt dit en richt zich specifiek op lachgas al roesmiddel.

9. Motie-Hengelo 'Bevorderen kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid'

Advies: volgt

Advies VNG: volgt

Advies G40: volgt

Toelichting: volgt zodra motie en adviezen beschikbaar zijn.

3. Gewenste situatie

Niet van toepassing.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Voor besluitvorming van deze nota niet van toepassing.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Voor zover mogelijk zijn vak ambtenaren betrokken bij de advisering over de diverse agenda onderdelen. Gelet op de vroege voornemens van een aantal gemeenten om moties in te dienen heeft in de consultatiefase reeds ambtelijke en bestuurlijke consultatie van de moties van Oss, Rotterdam en Hilversum kunnen plaatsvinden.

11. Voorstel

1. Instemmen met de voorstellen.
2. Wethouder Jongen mandateren als stemgerechtigde. Voor ingediende moties en amendementen die na de datum van dit collegebesluit beschikbaar komen wethouder Jongen mandateren onder voorbehoud van ampele afstemming met de betreffende portefeuillehouder.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Niet van toepassing.